

Paksa:
Mga Napapanahong Isyung Lokal at Nasyonal
GLOBALISASYON, KAHIRAPAN, MALNUTRISYON AT SEGURIDAD SA PAGKAIN

I. OBJECTIVE:

Sa pagtatapos ng aralin, ang mga mag-aaral ay inaasahang :

1. makapagpahayag ng mga makabuluhang kaisipan sa pamamagitan ng tradisyon nat modernon midyang akma sa kontekstong Pilipin, at;
2. napapalalim ang pagpapahalaga sa sariling paraan ng pagpapahayag ng mga Pilipino sa iba't ibang antas at larangan.

II. PRELIMINARY ACTIVITY

Panuto: Suriin ang awitin ni Sarah Geronimo na pinamagatang “Bata, Bata, Ano ang Pangarap mo”

“BATA, BATA, ANO ANG PANGARAP MO”

By Sarah Geronimo

Brasong payat ang unan,banig mo ay
karton
Nanginginig ka sa ginaw, sa higaan kariton
Damt mo na gusgusin,hindi na nalabhan
Kahapon pa kumain ng mula sa
basurahan.

Mga batang lasangan sa gubat na aspalto
Kasama ng barkada,estambay sa kanto
Ang iba'y nagtitinda ng
sampaguita,sigarilyo
O namimili na lang ng mga bote at diyaryo

(Refrain)

Bata,bata,ano ang pangarap mo?
Pag laki mo kaya,ika'y maging ano?
Kung nag -aaral sana,musmus na katulad
mo
Sisibol ang pag-asa,ng kabataang pilipino

Sa lipunan ng mga pipi,bulag at bingi
Walang pumapansin sa tahimik mong hikbi
Pag-asa ka ng bayan,tadhana'y malagim
Hinigop ng buhawi,nilamon ng
dilim...ohhhh

Bata,bata,ano ang pangarap mo?
Pag laki mo kaya,ika'y maging ano?
Kung nag -aaral sana,musmus na katulad
mo
Sisibol ang pag-asa,ng kabataang pilipino

Bata,bata,ano ang pangarap mo?
Pag laki mo kaya,ika'y maging ano?
Kung nag -aaral sana,musmus na katulad
mo
Sisibol ang pag-asa,ng kabataang pilipino

Nasadlak kaman ngayon,sa hirap at dalita
Pukawin ang pag-asa,maabot nag adhika
Kahit nagigipit sa diyos lang ang kapit
Ang magandang bukas sa wakas ay
makakamit

1. Ano ang nais ipakahulugan ng paksa ng awitin?

2. Ano ang damdamin ng kompositor habang isinusulat ang lirikong ito?

3. Ano ang suliranin na nilalaman ng awitin?

4. Ano ang kaisipan o mensahe na nais ipabatid ng liriko?

4.1 ANO ANG GLOBALISASYON?

- Dumarami ang pasok ng mga banyagang mangangalakal
- Mas maraming mangangalakal at *investment* ibig sabihin mas maraming trabaho para sa masang Pilipino
- Higit na mapadali ang pakikipag-ugnayan sa mga karatig bansa at sa mga mamamayan nito.

- Naging talamak ang pribatisasyon, deregulasyon, at Kontraktuwaliasyon.
- Lalong tumaas ang presyo ng lahat ng bilihin
- Ang bayarin sa tubig, kuryente mas tumaas dahil sa naisapribado na.
- Mabilis ang pasok ng kompanya, naging Malaya ang mga ito sa pang-aabuso sa yamang-mineral sa bansa at pang-aabuso sa ating likas yaman at lakas-paggawa.

LIPUNANG PILIPINO SA PANAHON NG GLOBALISASYON

Dahil sa layuning makasabay ang bansa sa pandaigdigang kompetisyon, marami ang isinakripisyo ng gobyerno, kasama na rito ang kalagayan ng maralitang manggagawa at ng lipunang Pilipino. Sa loob ng maraming taon, hindi nabawasan kundi lalo lamang lumala ang paghihirap ng lipunang Pilipino sa iba't ibang aspekto partikular na sa pagkilala ng gobyerno sa iba't ibang karapatang pantao. Ito'y bunsod ng pagpasok ng mga dayuhang kompanya sa bansa na nagresulta ng kompetisyon sa pagitan ng lokal at ng mga inaangkat na produkto. Mas nanaig ang dayuhang kompanya dahil sa murang halaga ng mga produkto kumpara sa lokal.

DISLOKASYON SA PAMBANSANG MINORYA

- **ASIA PACIFIC ECONOMIC COOPERATION (APEC)**

Ito ang nilahukan o sinalihan ng Pilipinas noong 1989 Na naging dahilan upang magkaroon ng patakarang Liberalisasyon, Deregulasyon, at pribatisasyon sa mga Negosyo.

- **ANG MGA LUMAD SA DAVAO**

Sila ang direktang naapektuhan sa iregularidad ng gobyerno, sinasabing sinunog ng military ang kanilang paaralan at mga bahay, pinatay ang mga guro, ninakaw ang mga pananim at sinira ang kanilang kabuhayan. Sapagkat ang kanilang paaralan ay pinatakbo ng di umano ng NPA at suportado ito ng kanilang komunidad ng NPA.

MGA URI NG MANGGAGAWA

- **Pangulong Elpidio Quirino - R.A 602 (1951) Minimum Wage Law** - Dito nagkaroon ng siwang ng liwanag ang mga manggagawa.
- **Pangulong Ferdinand Marcos - R.A. 6135 (1970) - Export Incentives Act, R.A 5186 (1976) Investment incentives Act, PD 66 (1972), Creating Export processing Zone Authority, Batas na Neoliberal pabor sa mga dayuhang kapitalista**
- **Pangulong Corazon Aquino- R.A. 6272 (1989)- Wage Rationalization Act -Metro Manila Wage Rate VS Provincial Wage Rate, R.A. 6758 (1989) Compensation and Position Classification Act. - Salary Grade (SG)**
  - **R.A 6272** – Wage Rationalization Act nilalayan ng batas na ito ang pagtatalaga ng Regional boards ng minimum wage rates para sa mga magagawa na sakop ng pribadong sektor.
  - **R.A 6758 – (1989) Compensation and Position Classification Act** , ay ang pagtatalaga ng salary grade (SG) sa mga kawani ng gobyerno. Nakadepende ang sahod ng bawat kawani sa kanyang ranggo o posisyon.

KONTRAKTUWALISASYON

- **Panahon ng Espanyol - Cabo / negosydor (Manpower/Agency sa kasalukuyan)-** na nagdala sa mga manggagawa sa mga kompanya na ang trabaho ay pakyawan o kontrata lang.
- **1997-** Nang ipatupad ni Noo'y Department of Labor and employment (DOLE) Secretary Leonardo Quisimbing ang D.O 10, na pinapayagan ang kontrakwalisasyon lalo na kung ito ay "permissible" o kapag ang trabaho ay seasonal (mall) o pakyawan (pabrika o mga pagawaan)
- **5-5-5 / ENDO -** Pagtatanggal ng karapatan sa mga manggagawa na makakuha ng benepisyo, maging regular at magtatag ng union upang isulong ang kanilang mga karapatan.
- **IBON Foundation (2016)** 2010- 2016 nasa higit 780 ng kaso ang paglabag sa karapatan ng mga manggagawa na nakaapekto sa 20,000 indibidwal

JEEPNEY PHASE OUT

Public Utility Vehicle Modernization Program layunin ng programang ito ang pagpapalit sa mga Lumang pampublikong sasakyan na maging "environmental friendly".

E-Jeep (Electronic Jeep) Mga makabagong sasakyang na nais ilunsad ng Pamahalaan

TRAIN LAW

Ang Tax Reform for Acceleration and Inclusion ay ang pagbabago ng lumang sistema ng buwis sa ating bansa. Kasama dito ang reporma sa tax administration, at pagpapalakas ng economic at social benefits para sa mga mamamayan.

Ang mga produktong ginagamitan ng asukal ay papatawan ng dagdag na buwis gayundin ang mga alak at tabako ay kasama sa papatawan ng buwis na taon taon.

Layunin ng Tax Reform na iangat ang Pilipinas sa middle-income economy. Ito'y magbibigay ng 206 bilyong peso na ponpondo sa mga plano ng gobyerno. Kasama ditto ang pagpapaunlad ng infrastructure, education, health social protection, at iba pa..

KAHIRAPAN

- Kodisyon ng tao kung saan mayroon siyang kakulangan sa mga pangunahing pangangailangan tulad ng pagkain at tubig.
- Ayon sa ginawang sarbey ng Social ng Social Weather Stations (SWS) noong Ika 23-27 ng Marso 2018, 42% ang nagsabing self-rated poverty, tinatayang 9.8 milyong pamilya na mas mababa kumpara sa lumabas na sarbey noong Disyembre 2017 na 44% na tinatayang 10 milyong pamilya.

DAHILAN NG KAHIRAPAN

Imperyalismo

Ito ang pagsakop sa atin ng mga dayuhan sa loob ng ilang mga taon at nagdulot kung bakit mahirap ang ating bansa.

Korapsyon

Ang walang habas na pagnanakaw ng pera sa kaban ng bayan ang isa sa mga dahilan ng kahirapan. Mga pinunong inaabuso ang kapangyarihan at garapalan pa kung mangurakot. Ang mga buwis na para sana sa mga mamamayan ay napupunta lamang sa bulsa ng ilang manunungkulan.

Pyudalismo

Patuloy na pagkamkam at pagdadamot ng mga lupang sakahan sa mga magsasaka sa bansa. Sa lipunan nating mayayaman ang nagdidikta walang magawa ang mga mahihirap kundi ang magin sunod-sunuran na lamang

Comprehensive Reform Program, ito ay reporma sa lupa kung saan hindi parin ito sapat kaya naman hindi pa tuluyang naibabahagi ang mga lupang para sa mga magsasakang walang lupang pagmamay-ari.

Kawalang Disiplina ng mga tao

Ang kawalang disiplina ang pinakadahilan sa kahirapan. Sa tahanan pa lamang ay mapapansin na ang kawalang paggalang ng mga kabataan sa nakatatanda, na nagdadala sa lipunang hanggang sa kumalat. Kaya ang pagsunod sa mga simpleng batas ay hindi kayang sundin, katulad ng pagtawid sa tamang tawiran, pagtapon ng tamang basurahan at hindi paggamit ng sasakyan kapag coding.

MALNUTRISYON

Ayon sa **WHO (World Health Organization)** ang malnutrisyon ay ang kakulangan, kalabisan at di balanseng pagkonsumo ng enerhiya o nutrisyon sa ating pangangatawan.

UNDERNUTRITION- “Wasting” ito ang mga batang mababa sa timbang para sa kanilang taas .”**stunting**” o pagkabansot kumpara sa edad.

UNDERWEIGHT- Masyadong mababa ang timbang para sa kanyang edad.

MICRONUTRIENT DEFICIENCY – Kakulangan sa mga mahahalagang bitamina at mineral

OVERWEIGHT – Labis na micronutrient at sobra sa timbang

OBESITY - Labis na katabaan, at mga di-pangkaraniwang sakit na may kaugnayan sa diyeta.

SEGURIDAD SA PAGKAIN

- Isang kondisyon na may kaugnayan sa suplay ng pagkain, at ang pag-access ng mga indibidwal dito. May katibayan ng mga kamalig na ginagamit sa mahigit 10,000 taon na ang nakalilipas, na may mga sentral na awtoridad sa mga sibilisasyon kabilang ang sinaunang Tsina at sinaunang Ehipto na kilala na naglabas ng [pagkain](#) mula sa pag-imbak sa mga panahon ng taggutom
- Noong ika-16 ng Oktubre 2017 ay nagmartsa sa Mendiola Bridge ang mga magsasaka para sa mga pag-alaala sa 72nd year ng deklarasyong ng *World Food Day* ng United Nations (UN) na sinalungat ng mga magsasaka bilang “World Hunger Day” dahil hanggang ngayon ay wala pa rin silang sariling sinasaka at ang pangako para sa pagsugpo ng kahirapan. Romansa,

IV. ANALYSIS, APPLICATION, AND EXPLORATION

Panuto. Basahin at unawain mabuti ang bawat tanong. Piliin ang **TAMA** kung ang pahayag ay wasto at **MALI** kung ang pahayag ay hindi wasto.

1. Taong 2017 nasa higit 780 ng kaso ang paglabag sa karapatan ng mga manggagawa na nakaapekto sa 20,000 indibidwal .
2. Ang Tax Reform for Acceleration and Inclusion ay ang pagbabago ng lumang sistema ng buwis sa ating bansa.
3. Ang positibong epekto ng globalisasyon ay lalong tumataas ang presyo ng bilihan.
4. Dulot ng globalisasyon hindi nabawasan ang paghihirap ng mga mamamayan.
5. Ang Asia Pacific Economic Cooperation (APEC) ay isa sa mga nilahukan ng Pilipinas noong 1989
6. Labis na naapektuhan ang Lumad sa Davao ng mga iregularidad ng gobyerno.
7. Nagkaroon ng siwang o pag-asa sa mga mangagawa sa panahon ng dating pangulong Corazon Aquino
8. Republic Act No. 6272 ay tumutukoy sa Wage Rationalization Act na naglalayon ang batas na ito na pagtatalaga ng Regional boards ng minimum wage rates para sa mga magagawa na sakop ng pribadong sektor.
9. Ang panahon ng espanyol ay nagdala sa mga manggagawa sa mga kompanya na ang trabaho ay pakyawan o kontrata lamang.
10. Ang imperyalismo ay isang kodisyon ng tao kung saan mayroon siyang kakulangan sa mga pangunahing pangangailangan tulad ng pagkain at tubig.

V. GENERALIZATION

Panuto: Sagutan ang Gawain sa Libro ng Kontekstwalisadong Komunikasyon sa Filipino Pahina 185 at 199-205 at ipasa ito bilang kahingian ng asignatura

VI. EVALUATION

Panuto. Basahin at unawain ang bawat tanong, Piliin ang letra ng tamang sagot..

1. Tumutukoy sa patuloy na pagkamkam at pagdadamot ng mga lupang sakahan sa mga magsasaka sa bansa. .
  - a. Imperyalismo
  - b. Pyudalismo
  - c. Kolonyalismo
  - d. Korapsyon
2. Ito ay kaparaanan kung paano nagiging global o pangbuong mundo ang mga lokal, pampook o kaya pambansang mga gawi o paraan.

- a. Intelektwalisasyon
  - b. Globalisasyon
  - c. Nasyonalisasyon
  - d. Kontemporaryo
3. Simula ng nagkaroon ng batas na ito ng panahon ni dating pangulong Elpidio Quirino nagkaroon ng kaunting siwang na liwanag ang mga uring mangagawa.
    - a. Republic Act No.602
    - b. Republic Act No.603
    - c. Republic Act No.604
    - d. Republic Act No.605
  4. Ano ang nilahukan ng Pilipinas taong 1989.
    - a. United Nation Education Scientific and Cultural Organization
    - b. Galleon Trade
    - c. United Nation
    - d. Asia Pacific Economic Cooperation
  5. Isang katayuan sa trabaho kung saan pinagkakakitaan ang mga manggagawa upang manatili sa kanilang pagtatrabaho
    - a. Globalisasyon
    - b. Pribatisasyon
    - c. Kontraktuwalisasyon
    - d. Naturalisasyon
  6. Nilalayan ng batas na ito ang pagtatalaga ng Regional Boards ng Minimum Wage Rates para sa mga manggagawa nasakop ng pribadong sektor.
    - a. Republic Act No. 6269
    - b. Republic Act No. 6230
    - c. Republic Act No. 6265
    - d. Republic Act No. 6272
  7. Ito ay isinulong ng gobyerno upang iangat ang antas ng makinarya sa bansa.
    - a. Grab
    - b. Traditional Jeep
    - c. Bus
    - d. E-Jeep
  8. Ito ang pinirmahan ng Pangulong Rodrigo Duterte handog sa milyon-milyong mamamayang Pilipino
    - a. Incentive Act
    - b. Creating Processing Zone Authority
    - c. Tax Reform For Acceleration and Inclusion
    - d. Export Incentive Act
  9. Ito ang batas o paraan ng pamamahala kung saan ang malalaki o makapangyarihang mga bansa ang naghahangad upang palawakin ang kanilang kapangyarihan sa pamamagitan ng pagsakop o paglulunsad ng mga pagtaban o kontrol na pangkabuhayan at pampulitika sa ibabaw ng ibang mga bansa.
    - a. Imperyalismo
    - b. Naturalisasyon
    - c. Globalisasyon
    - d. Kontraktuwalisasyon
  10. Nangangahulugang walang habas na pagnanakaw ng pera sa kaban ng bayan ay isa sa mga dahilan ng kahirapan.

- a. Kawalang Disiplina ng mga Tao
  - b. Korapsyon
  - c. Pyudalismo
  - d. Imperyalismo
11. Proyekto na pagbibigay sa mga piling mag-aaral na kulang sa timbang sa pampublikong paaralan.
- a. Kawalang disiplina ng mga tao
  - b. Korapsyon
  - c. Pyudalismo
  - d. Feeding Program
12. Sa kanyang panunungkulan ay nilagdaan nya ang, Export Incentives Act, R.A 5186 (1976) Investment incentives Act, PD 66 (1972), Creating Export Processing Zone Authority, Batas na neoliberal pabor sa mga dayuhang kapitalista
- a. Pangulong Ferdinand Marcos
  - b. Pangulong Corazon Aquino
  - c. Pangulong Duterte
  - d. Pangulong Elpidio Quirino
13. Taong 1997, siya ang inihalal bilang Secretary of Department of Labor and Employment (DOLE) at isinagawa niya ang nilalaman ng D.O., 10 na pinapayagan ang kontraktuwalisasyon lalo na kubg ito ay permissible o kapag ang tao ay seasonal (mall) o pakyawan (pabrika o mga pagawaan)
- a. Edward Lubag
  - b. Bernardo Florece
  - c. Leonardo Quisimbing
  - d. Rowena Candice Ruiz
14. Ito ay kinabibilangan ng wasting o mga batang mababa ang timbang para sa kanilang taas.
- a. Micronutrient
  - b. Undernutrition
  - c. Overweight
  - d. Malnutrisyon
15. Kakulangan sa mga mahahalagang bitamina at mineral
- a. Overweight
  - b. Malnutrisyon
  - c. Undernutrition
  - d. Micronutrient
16. Masyadong mababa ang timbang para sa kanyang edad
- a. Underweight
  - b. Malnutrisyon
  - c. Undernutrition
  - d. Micronutrient
17. Labis na katabaan na kung saan mabilis dapuan ng pangkaraniwang sakit na may kaugnayan sa diyeta.
- a. Underweight
  - b. Malnutrisyon
  - c. Obesity
  - d. Micronutrient

18. Isang organisasyon na kung saan nag-ulat na kapag hindi nakamit ng bata ang optimum growth sa loob ng dalawang taon matapos ipanganak, malaki ang posibilidad na magkaroon ito ng negatibo sa kanyang kalusugan.
- Department of Health
  - Department of Interior and Local Government
  - Philippine Statistic Authority
  - World Health Organization
19. Taon kung kailan nagmartsa sa Mendiola Bridge ang mga magsasaka para sa pag-aalaala sa 72nd Year sa deklarasyon ng World Food Day ng United Nations.
- Oktubre 16, 2017
  - Oktubre 17, 2018
  - Oktubre 19, 2015
  - Oktubre 20, 2012
20. Ito ay programa na reporma sa lupa na naglalayon ng bigyan ng lupain ang mga magsasaka walang lupang pagmamay-ari
- Comprehensive Agrarian Reform Program
  - Department of Agriculture
  - Agripinoy
  - Department of Labor

VII. ASSIGNMENT

Instruction. Basahin at unawain ang tanong, piliin ang letra ng tamang sagot.

- Ang imperyalismo, pyudalismo, korapsyon at kawalang disiplina ng tao ay kabilang sa dahilan ng kahirapan.
  - Tama
  - Mali
- Ang 5-5-5 / ENDO ay pagkakaroon ng karapatan sa mga manggagawa na makakuha ng benepisyo, maging regular at magtatag ng union upang isulong ang kanilang mga karapatanTama
  - Tama
  - Mali
- Kabilang sa benepisyo na dulot ng globalisasyon ay pagdagda ng dayuhang imbestor, mas dumarami ang trabaho at mas napapadali ang ugnayan sa labas ng bansa.
  - Tama
  - Mali
- Layunin ng globalisasyon na higit pang pagkaisahin ang mga bansa sa mundo, magkaroon ng malayang kalakaran sa negosyo, teknolohiya, imprastraktura at mga kompanya. .
  - Tama
  - Mali
- Ang Republic Act No. 602 (1951) ay nilagdaan ng dating Pangulong Corazon Aquino na pagkakaroon ng pagkakaiba ng pasahod batay sa pampubliko at pampribadong mangagawa higit na ang mga manggagaa sa probinsya at maynila.
  - Tama
  - Mali

V. ANSWER KEY

ANALYSIS, APPLICATION, AND EXPLORATION	EVALUATION	ASSIGNMENT
1. Mali	1. B	1. A
2. Tama	2. B	2. B
3. Mali	3. A	3. A
4. Tama	4. D	4. A
5. Tama	5. C	5. A
6. Tama	6. D	
7. Mali	7. D	
8. Tama	8. C	
9. Tama	9. A	
10. Mali	10. B	
	11. D	
	12. A	
	13. C	
	14. B	
	15. D	
	16. C	
	17. C	
	18. D	
	19. A	
	20. A	